

Svatý Josef

Powerpointová prezentace se zaměřuje na postavu sv. Josefa. Opírá se především o to, co se dozvídáme o sv. Josefovi z Písma svatého. Texty je potřeba přizpůsobit cílové skupině a časovým možnostem. (Je určená především pro žáky 2. stupně ZŠ.) Závěr tohoto dokumentu obsahuje pracovní list.

► TIP: Vylosujte si v Loterii sv. Josefa vlastnost, kterou se můžete od sv. Josefa učit. Loterie je trvale dostupná na <https://kc.biskupstvi.cz/namety-svaty-josef/> Na tomto odkaze najdete také další inspiraci a materiály ke sv. Josefovi.

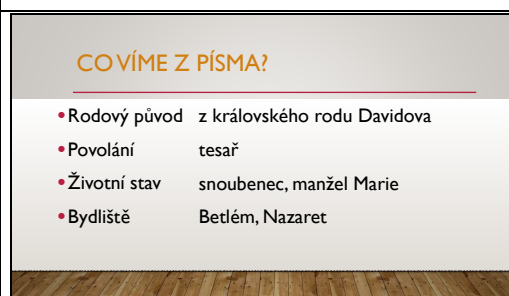

O kom si budeme dnes povídat? (Pozn. Nápis Svátý Josef a obrázek na prezentaci se objeví vždy až po „odkliknutí“, na začátku tedy můžeme hádat.)

Kdo to je?

- prostý řemeslník, přestože potomek židovského krále Davida
- muž mála slov, ale mnoha činů

To nebude nikdo jiný než sv. Josef.

Vybavíte si nějakou větu od sv. Josefa, kterou najdeme v Písmu? (Pravděpodobně ne, sv. Josef ani jednou v Bibli nepromluví.) Jaká fakta o něm ale z Bible víme? *Víte, kteří evangelisté sv. Josefa zmiňují?* (Je to Matouš a Lukáš) Pojďme si vytvořit takový profil sv. Josefa. (Pozn. odpovědi v powerpointové prezentaci nabíhají postupně, vždy po „kliknutí“.) Kromě toho, co jsme zmínili na tomto snímku prezentace, Písmo sv. o Josefovi říká, že byl spravedlivý (Mt 1,19). V hebrejštině spravedlivý znamená bohobojný, tedy ten, kdo žije podle Boží vůle.

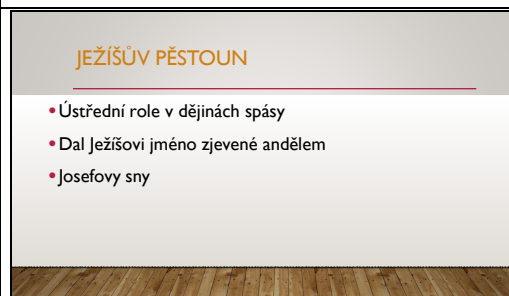

Na začátku Matoušova a Lukášova evangelia se setkáváme s rodokmenem Ježíše Krista. Je to rodokmen, kde se ukazuje, že Ježíš je pravý Bůh i pravý člověk. I když se tyto rodokmeny zčásti odlišují. Oba uvádějí, že Josef pocházel se slavného rodu krále Davida. Josef se narodil v Betlémě. Většinu života ale prožil v Nazaretě v Galileji. Nazaret byla malá, celkem nevýznamná vesnička. Zasnoubil se s Marií. V té době tam nevěsty bývaly velmi mladé, dokonce i 12 let.

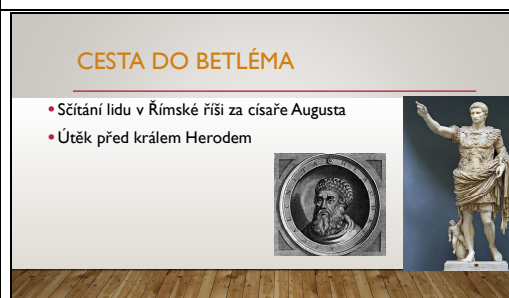
Foto: Wikipedie

Josef umírá pravděpodobně před veřejným vystoupením Ježíše, protože potom se v Bibli uvádí již jen Maria a Ježíšovi příbuzní.

Vpravo vidíme strom Jesse. Jesse (Jiřaj) byl otec krále Davida. Strom Jesse umělecky znázorňuje Ježíšovy předky. Je to takový rodokmen.

Ježíšův biologický otec nebyl Josef, protože Ježíš byl narozen z Ducha Svatého. Ježíš byl ale Josefovým synem před zákonem. Jako Ježíšův ochránce, živitel a pěstoun má nepopíratelnou úlohu v dějinách spásy. Josef také dává Ježíšovi jméno, tak jak mu anděl ve snu sdělil. Bůh skrze anděla promlouvá k Josefovi ve snu několikrát. *Vzpomenete si na tyto situace?* (1. Anděl oznamuje, že Mariino dítě je z Ducha Svatého a že ho má pojmenovat Ježíš, 2. Anděl nařizuje utéct do Egypta před zlým králem Herodem, 3. Anděl oznamuje, že nebezpečí v podobě krále Heroda už opadlo a Josef s rodinou se může vrátit domů. 4. V dalším snu Josef dostává pokyn, aby se po návratu z Egypta usadil v Nazaretě.)

Když římský císař Augustus (vpravo na snímku) vyhlásil sčítání lidu v celé říši, musel Josef s Marií putovat do Betléma (musel jít do města svých předků, aby se zde dal zapsat). Cesta z Nazareta do Betléma je dlouhá asi 120 km. V evangeliu čteme, že v Betlémě pro ně nikde nebylo místo, všude bylo plno lidí, a tak se usadili ve stáji. Josef byl svědkem narození Ježíše a příchodu pastýřů a mudrců, kteří se mu přišli poklonit.

Svatá Rodina potom prchá před Herodem z Betléma do Egypta. Herodes (na obrázku v medailonu) byl žárlivý a krutý král, část své rodiny nechal povraždit.

Foto: Wikipedie

Máme před sebou obraz od Giotta, znázorňující útěk do Egypta. (Obraz najdeme v italském městečku Assisi. Pochází ze 14. století.)

Egypt byl součástí Římské říše, ale už nespadal pod Herodovu moc, proto byl dobrým útočištěm pro Svatou Rodinu.

JEŽÍŠŮV OCHRÁNCE A VYCHOVATEL

- Uvedení Páně do chrámu (Hromnice)
- S Marií plní úzkostí hledají 12 letého Ježíše v Jeruzalémě

Podle židovského zákona přinesla matka 40. den po porodu svého syna do chrámu. Také Josef s Marií přinesli malého Ježíše do chrámu, aby přinesli oběť a svěřili ho Bohu (srov. Lv 12,1-8). Jako oběť se dával beránek. Pokud byl ale někdo chudý, stačila dvě holoubátka. Zde vyslechli proroctví starého Simeona o Ježíšovi a Marii. Prorok Simeon a prorokyně Anna rozpoznali v malém Ježíši Mesiáše, kterého v Izraeli předpovídali proroci. Tuto událost si připomínáme v liturgickém kalendáři pod svátkem Uvedení Páně do chrámu, lidově Hromnice. (*Víte, co jsou to hromničky?* Svíce posvěcené při liturgii na svátek Uvedení Páně do chrámu. Lidé je rozsvěcují při modlitbě, zvláště při bouřích a hromobití – odtud název hromničky.)

S Josefem se dále setkáváme v evangeliu, když se během poutě do Jeruzaléma ztratil dvanáctiletý Ježíš. Dočteme se, že ho Josef s Marií s úzkostí hledali. *Víte, kde ho nakonec našli?* (V chrámu, jak rozmlouvá s učiteli Zákona.)

SVATÝ JOSEF DNES

- 19. březen
- 1. květen- sv. Josef Dělník
- Svátek Svaté Rodiny

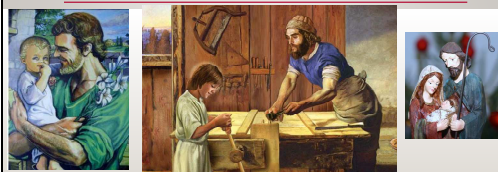

Foto archiweb.cz

V katolickém kalendáři bychom našli slavnost sv. Josefa 19. března. K tomuto datu se váže pranostika: Svatý Josef s tváří milou, končí zimu plnou silou. Podíváme-li se ještě do kalendáře, 1. května, kdy se slaví Svátek práce, najdeme svátek sv. Josefa-Dělníka. Slavením této památky je vyzdvížena hodnota práce. Neděli po Narození Páně slavíme svátek Svaté Rodiny.

Velmi zajímavý a neobvyklý kostel zasvěcený sv. Josefovi najdeme v Senetářově (poblíž Moravského krasu). Velmi výjimečně byl postaven v době komunismu. V té době se u nás kostely nemohly stavět.

SVATÝ JOSEF - VYOBRAZENÍ

Jak bývá sv. Josef vyobrazen?

Najdeme ho v každém betlémě jako součást Svaté Rodiny (viz obrázek vpravo). Mívá u sebe také hůl. Josef často drží v náručí dítě Ježíše.

Velmi často je u něho bílá lilie – symbol čistoty.

Sv. Josef bývá také vyobrazen s tesařskými a truhlářskými nástroji.

Bývá zobrazován jako stařec, ale není důvod se domnívat, že byl starý, když poznal Marii.

SV. JOSEF PŘÍMLUVCE

- Ochránce všeobecné církve
- Patron šťastné smrti, umírajících
- Patron dělníků a všech pracujících se dřevem
- Patron vychovatelů, otců, manželů, dětí, mládeže...
- Průvodce těžkými časy

Svatý Josef byl člověkem činu a služby. Byl hlavou Svaté Rodiny a také my v něm můžeme nalézt dobrého průvodce a ochránce.

- Je patronem celé církve (od r. 1870).
- Dále je patronem umírajících a šťastné smrti. (Lze se domnívat, že u něj při smrti byl Ježíš a Marie)
- Patron dělníků a všech, kdo pracují se dřevem. (Josef byl tesař)
- Patron vychovatelů, otců, manželů, dětí, sirotků...(Josef se musel starat o rodinu – byl manželem Marie, Ježíšovým adoptivním otcem...)
- Pomocník při bytové nouzi, v zoufalých situacích, všech vyhnanců... (vzpomeňte např. na situaci, kdy v Betlémě hledali nocleh) Průvodce těžkými časy.

Znáte někoho, kdo se jmenuje Josef? Vybaví se vám slavní nositelé tohoto jména? (Např. Čapek, Lada, Ratzinger)

Sv. Josef

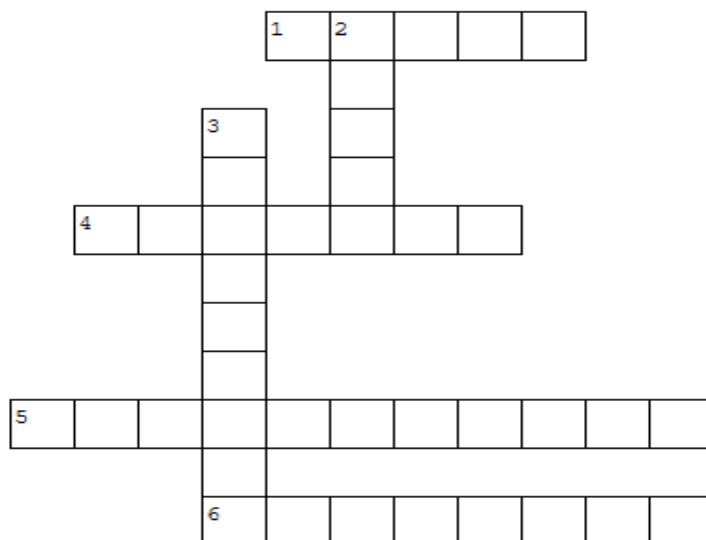
► Doplnovačka

Vodorovně

1. Josefův slavný předek
4. Oblast, kde se nachází Nazaret
5. Jaký byl Josef podle Bible? (Tzn. plnil Boží vůli)
6. Římský císař, který nařídil sčítání lidu

Svisle

2. Skrze koho Bůh k Josefovi často promlouval ve snu?
3. Jakou oběť přinesli Josef s Marií do chrámu?

► Práce a odpočinek

Vyberte si jeden z citátů týkající se práce. Zamyslete se nad ním. Jak mu rozumíte? Čím vás oslovil?

Šest dní budeš pracovat a dělat všechnu svou práci. Ale sedmý den je den odpočínutí Hospodina, tvého Boha. (Bible, Ex 20,9-10)

Marné je časně vstávat, dlouho vysedávat u práce, jíst chléb námahy; neboť svým miláčkům dává ho ve spánku. (Bible, Žl 127,2)

Budete zachovávat den odpočinku, protože je pro vás svatý. (Bible, Ex 31,14)

Nepohrdej námahavou prací ani prací na poli. (Bible, Sir 7,15)

I když lenoch sáhne svou rukou do mísy, je líný i do úst ji podat. (Bible, Př 19,24)

Dveře se otáčejí ve svém čepu a lenoch na svém lůžku. (Bible, Př 26,14)

Pokud tvá práce není proniknuta láskou, je neužitečná. Bůh nepotřebuje naši práci. (Matka Tereza)

Ora et labora – Modli se a pracuj. (benediktýnské heslo)

► Tvořivá odvaha sv. Josefa

Papež František v jednom svém listu vyzdvihl kreativní (tvořivou) odvahu nazaretského tesaře, který umí měnit problém na příležitost a vždycky dává přednost důvěře v Prozřetelnost (tzn. Boha). Když čteme evangelia o Ježíšově dětství, vidíme, jak Bůh pečuje skrze Josefa o Marii a malého Ježíše. Když Josef s Marií přichází do Betléma a nenachází příbytek, kde by Maria mohla porodit, upraví stáj, aby se pokud možno stala přívětivým místem Božímu Synu, který přichází na svět (srov. Lk 2,6-7). Před hrozbou ze strany Heroda, který chce zabít Dítě, je Josef opět ve snu varován, aby Dítě bránil, a uprostřed noci zorganizuje útěk do Egypta (srov. Mt 2,13-14).

Můžeme si tak všimnout Josefovi tvořivé odvahy, která vynikne zejména v kontaktu s těžkostmi. Právě těžkosti někdy umožňují, aby se v každém z nás ukázaly zdroje, o kterých jsme ani netušili, že je máme. (podle listu Patris corde)

Jak se stavím k problémům a k nečekaně náročným situacím já?

Jakou jinou vlastnost sv. Josefa byste vyzdvihli vy? Zkuste na tuto vlastnost vytvořit v menších skupinách „reklamu“ (Např. spravedlivý, moudrý, naslouchající, pohotový v jednání...)